

at være tiltalende, heller ikke set fra Statskassens Side, thi hvad den koster os aarligt, er mere end hvad vi kunne udsætte os for at komme til at udgive ved vor Reintegaranti for Banen til Gjesfer. Derimod var det ærede Medlem ganske enig med mig i, at det var aldeles rigtigt at anlægge en Jernbanebro mellem Lolland og Fjallster, men jeg veed ikke, om det ærede Medlem har set, at Gieren af den lolland-fjallsterste Bane slet ikke har nødig at bygge en saadan Bro. Han er kun forpligtet til at sørge for Forbindelsen over Christian den Niendes Bro, og saalænge der kun er Tale om lokal Trafik paa Nerne, kan man vel heller ikke finde det urimeligt, at Gieren gjerne vil spare de 120,000 Rb., som udgjør Forfjallstjellen imellem, hvad en Tilbygning til den bestaaende Bro og en selvstændig Bro vil koste. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at man skal være meget forsigtig med sin Garanti for Banen til Gjesfer, og jeg tror derfor heller ikke, at der vil blive givet Koncession, før man er temmelig sikker paa, at der vil komme en Dampfærgeforsbindelse istand med Lydsfland. Det kunde ellers let gaa her paa samme Maade som den Gang, man troede at kunne faae en Forbindelse over Nøbby og Femern. Da kom Sandet og ødelagde det Hele, og dermed strandede en Plan, hvis Gjennemførelse man troede vilde have bragt store Fordele. Ved det Anlæg, hvorom der her er Tale, maa man imidlertid ikke alene se hen til, om Dampfærgeforsbindelsen kommer istand, men ogsaa til Færdselen fra Sverrig, som vel i lige saa høj Grad kan siges at være en Betingelse for, at Lovforslagets Rante kan gennemføres. — Jeg skal ikke forpge Tallet paa de mange Klager, som ere fremkomne over det fjallandske Jernbaneselskab; men jeg skal kun udtale min Glæde over, at ogsaa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) udtalte sig bebreidende om den Maade, hvorpaa den fjallandske Bane er anlagt, og det nævnte Selskab har dog utvivlsomt haft stor Andel i Anlægsmaaden deraf. (Bille: Det er en Feiltagelse!) Det er altsaa Rigsdagen, hvem Anlægsmaaden skyldes; men Selskabet er da maaftte ikke optraadt med den nødvendige Energi for at forhindre et saa uheldigt Anlæg. — Jeg har fra Fjallster faaet meget stærke Anmodninger om at virke til, at denne Bane maatte blive ført over til Masnedø, men jeg savner den tilstrækkelige lokale Rundskab til at kunne dømmе om, hvorvidt det lader sig gjøre; efter de Dplysninger, vi have faaet fra den høitærede Minister, er der jo ikke stor Udfigt til, at det vil kunne ske. — For mig staaer Sagen saaledes, at Gjesferbanen slet ikke træder konkurrerende imøen for Ranten om en fylbigere Forbindelse med Sverrig og Norge over Gøteborg-Frederikshavn og herfra med Udlandet, ligesom vi heller ikke sætte Hamburg og Paris tilside, fordi vi anlægge denne Bane. Det ærede Medlem fra Kjøbenhavn (Bille) var jo saa ivrig

for Ranten om en Dampfærgeforsbindelse over Storebeltet netop for den svenske-danske Trafiks Skyld, og jeg kan derfor ikke forstaa, at han stiller sig saa overordentlig ugunstig til Ranten om en lettere Forbindelse med den østlige Del af Europa. (Bille: Det er en Misforstaaelse!) Det skulde glæde mig, hvis jeg havde misforstaaet det ærede Medlem i denne Henseende.

Clausen: Jeg kan ikke være saa ganske enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille), naar han siger, at Laars Færgeforhold ligge fjernt fra denne Diskussion, thi saa vist som et Jernbaneanlæg koster mange Penge, saa vist bør ogsaa Staten, naar den garanterer for disse Penge, gjøre Alt, hvad der kan gjøres, for at skaffe Jernbanen en saa stor Indtægt som muligt. Dette sker kun derved, at man letter Forbindelsen mellem de forskellige Provindser, og netop en bedre Forbindelse mellem Laars og Langeland vil lette Forbindelsen mellem Lolland-Fjallsters Stift, Fyen og Sjælland saa betydelig, at der ikke kan være Tvivl om, at baade de lolland-fjallsterste Baner og den fjallandske Jernbane fra Svendborg til Odense ville vinde betydelig derved. Dertil kommer, at det Beløb, som behøves for at afvikle Forholdet, dog for Statskassen vil være forsvindende i Sammenligning med det Gode, som en saadan Ordning vil medføre for Banerne. Den høitærede Indenrigsminister mente, at det var Anterne, der særlig vare kaldede til at afvikle dette Forhold, og ganske vist har Maribo Amt en stor Interesse i dette Forholds Afvikling, men dette Amt er i de sidste Aar bleven meget stærkt bebyrdet. Dels har man derovre maattet give store Tilskud til Lollandsbanen, og dels er Amtet blevet i særdeles høj Grad bebyrdet ved Digeanlægene, saa at dette Amt ikke godt taaler nogen yderligere Bebyrdelse. Medens derfor Beføstningen ved en Afløsning af Færgeforholdene ved Laars vilde blive trykkende for Anterne, ville de derimod vistnok ikke have nogen stor Betydning for Statskassen. For Svendborg Amt har det ganske vist ikke saa stor Betydning som for Maribo Amt, at der tilveiebringes en lettere Forbindelse mellem Langeland og Lolland. Det ærede Medlem mente fremdeles, at Anlægget af Gjesferbanen ikke var betimelig, ikke var rigtig moden. Jeg har den Mening, at det er betimeligt, at Trafikken søres ogsaa den Vej til Lydsfland. Man behøver derfor ikke, saaledes som det allerede er blevet paavist, at affjære sig Forbindelsen med det vestlige Lydsfland, og det er jo dog en ligefrem Selvsølge, at dersom vi faae en Forbindelse med det østlige Lydsfland, faae vi derved et større Maribø. Det vil have ikke liden Betydning, dersom vi fra hele Norden faae en Vej til det østlige Lydsfland; derved vil der tilføres den fjallandske Bane og Lolland-fjallsterbanen stor Trafik, hvilket vil have stor Betydning.